

Borttransport och omhändertagande av tjärasfalt

Dnr MHSTAD/119/2018

Infrastrukturnämnden 59 §, 29.06.2020

Bilaga:

- Offert borttransport; A – IN 59 §

Projektchefens beredning:

Upphandlingen avser borttransport av asfaltmassor som av ÅMHM efter resultat av polisundersökning bedömt som tjärasfalt/farligt avfall, dvs asfaltmassa med PAH över 1000 mg/kg, massor vilka ska föras till mottagare för farligt avfall.

Asfaltmassorna härstammar från ombyggnationen av Ålandsvägen där det redan under pågående ombyggnad fördes över 2000 ton asfaltmassa till mottagare av farligt avfall. Rena asfaltmassor fördes till ett område i Ödanböle som är under uppbyggnad för lagerhållning. I ett sent skede av ombyggnadsarbetet för Ålandsvägen fördes massor som på arbetsplatsen bedömts som rena till Ödanböle men det konstaterades senare i samband med en polisanmälan för "grov miljöförstöring" att massorna var tjärasfalt med åtminstone delvis PAH över gränsen för farligt avfall.

Massorna i Ödanböle vilka blev anmälda, var synliga högar vilka staden omedelbart efter anmälan förde för tillfällig lagring på Landskapsregeringens godkända lagringsplats i Vestansunda. Dessa massor från Vestansunda kan på basen av materialanalyser klassas som farligt avfall i enlighet med analyser för tidigare bortförda massor. Polisens analyser av asfalten som låg kvar i Ödanböle visade delvis på farligt avfall, troligen rester av de tidigare bortkörda asfaltshögarna, men i övrigt visade provtagningen på asfaltmassa som "rena" eller marginellt över gränsvärdet för tjärasfalt (PAH 70 mg/kg).

Polisundersökningen har nu pågått sedan december 2018 och ÅMHM har i ett beslut MB-2020-17 förelagt staden att avlägsna samtliga massor från lagerområdet i Ödanböle. ÅMHM bedömer att då vissa analysresultat påvisat halter över 1000 mg/kg så ska hela asfaltmängden klassas som farligt avfall och föras till godkänd mottagare för farligt avfall. Under tid har samhällstekniska avdelningen argumenterat för ÅMHM om att materialet i Vestansunda samt en mindre del av materialet från Ödanböle är farligt avfall och tas till godkänd mottagare, medan övrig asfaltmassa som är ren eller i varje fall inte farligt avfall som kunde stanna kvar på lagerplatsen i Ödanböle. Detta förfaringsätt tolkar samhällstekniska avdelningen att skulle vara i enlighet med "Landskapsförordningen om återvinning av vissa avfall i markbyggnad" och i samklang med Svenska vägverkets anvisningar för provtagning och återvinning. Vägverkets anvisningar är vad samhällstekniska avdelningen följt vid provtagning och hantering vid misstänkt tjärasfalt.

Upphandling av borttransport av nu aktuellt farligt avfall har utförts i samarbete med Landskapets Vägnätsbyrå, upphandlingen har riktats till en transportör då marknaden

är begränsad för att utföra ett dylikt uppdrag. Då det i enlighet med ÅMHM's beslut inte är möjligt att begränsa mängden asfalt så blir det nu betydande mängder asfalt som ska transporteras bort. I en första omgång är det fråga om ca 820 ton asfaltmassa som i två olika omgångar förs med lastbåt till fastlandet, kostnad ca 135 000€. Slutlig kostnad för denna transport fås först efter utförd invägning hos godkänd mottagare.

Återstående asfaltmassa, 1088 ton i Ödanböle, kan inte då transportören för tillfället inte har kapacitet, föras till fastlandet utan mellanlagras nu på Landskapets lagringsplats i Vestansunda. Under tid för mellanlagring kommer ytterligare provtagning av asfaltmassan att utföras.

Enligt rådande omständigheter och offert för borttransport samt omhändertagande av tjärasfalt beräknas totalkostnaden för borttransporten att uppgå till ca 310 000€. Det bör dock noteras att nu utförd borttransport (820 ton) överstiger vad som ursprungligen ingick i upphandlingen, för den mellanlagrade asfalten finns i nuläget inget avtalat om borttransporten. En fortsättning är bla beroende på om och när mottagningsstationerna på fastlandet har kapacitet att ta emot massorna eller om nya analyser av massorna skulle ge möjlighet till omklassningen av massorna, dvs till ren asfalt istället för farligt avfall.

Kostnad för omhändertagande av tjärasfalten påförs driftsbudgeten för markenheten.

Föreslås att nämnden ger klartecken för fortsatt arbetet med asfalttransporten, samt godkänner att kostnaderna för omhändertagandet av asfalten kan uppgå till nivåer som anges i beredningen.

Infrastrukturchefens förslag:

Nämnden konstaterar att ÅMHM beslutat att massorna ska borttransporteras och omfattar att transporterna sker i enlighet med bilaga och beredningen.

Beslut: Gunnar Granlund föreslår, understödd av Jill Fredrickson, att nämnden återremitterar ärendet och ger infrastrukturchefen i uppdrag att be stadsstyrelsen tillsätta en oberoende utredning av hur hanteringen av asfaltmassorna i förhållande till kontraktet/upphandling för Ålandsvägen har hanterats och uppta eventuella tilläggsanslag i budgeten då projektet Ålandsvägen är slutredovisad och avslutad i fullmäktige.

Vid omröstning mellan Gunnar Granlunds förslag och infrastrukturchefens förslag röstar Gunnar Granlund och Jill Fredrickson för Gunnar Granlunds förslag medan Björn Hägerstrand, Nina Lindfors, Kaveh Bahar, Björn-Erik Zetterman, Jessy Eckerman och Julia Birney röstar för infrastrukturchefens förslag.

Nämnden godkänner således infrastrukturchefens förslag med rösterna 6 mot 2.

Gunnar Granlund och Jill Fredrickson reserverar sig mot beslutet och lämnar skriftlig reservation.

Bilaga:

- Reservation; B – IN 59 §